

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

เทศบาลตำบลสวนหลวง ได้มีหนังสือที่ สค ๕๒๗๐๔/๑๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยเทศบาลตำบลสวนหลวง ได้ออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลสวนหลวง พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและมีการกำหนดว่า ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการตามประเภทที่มีเทศบัญญัติกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมในลักษณะที่เป็นการค้า จะต้องยื่นขออนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ ซึ่งต่อมาเทศบาลตำบลสวนหลวงได้ร่วมกับหน่วยงานหลายภาคส่วน ออกตรวจสถานประกอบการ (โรงงานอุตสาหกรรม) ตามนโยบายของ คสช. ในเขตเทศบาลตำบลสวนหลวงหลายแห่งพบว่า มีบางแห่งไม่มีใบอนุญาตประกอบการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือใบอนุญาตหมดอายุ และสถานประกอบการบางแห่งต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุง ตามคำสั่งเจ้าพนักงานแต่ไม่ปฏิบัติทำให้ต้องดำเนินคดีกับสถานประกอบการดังกล่าว เทศบาลตำบลสวนหลวงจึงขอหารือแนวทางปฏิบัติในการออกใบอนุญาตสถานประกอบการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่า กรณีที่สถานประกอบการถูกดำเนินคดี และคดียังไม่สิ้นสุด สถานประกอบการได้มาขอใบอนุญาตและแสดงหลักฐานถูกต้อง และเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบพบว่าได้มีการปฏิบัติตามถูกต้อง เทศบาลตำบลสวนหลวงสามารถออกใบอนุญาตสถานประกอบการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่ (เนื่องจากฝ่ายนิติกรทักท้วงว่าเป็นคดีอาญาต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาไม่สามารถออกใบอนุญาตได้)

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือดังกล่าวแล้ว เห็นว่าตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒^๒ ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามมาตรา ๓๑^๓ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สค ๐๙๔๕.๐๔/๖๔๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข มีถึงนายกเทศมนตรีตำบลสวนหลวง

^๒ มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับให้ผู้ดำเนินการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

^๓ มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

และมาตรา ๓๓^๔ กำหนดให้ผู้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติของท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุม โดยกระทำในลักษณะที่เป็นการค้า ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินกิจการ ซึ่งเทศบาลตำบลสวนหลวง ได้มีเทศบัญญัติเทศบาลตำบลสวนหลวง เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพภายในเขตพื้นที่แล้ว ดังนั้น หากผู้ใดประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๓๓ และสำหรับในกรณีของสถานประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากปรากฏว่าการประกอบกิจการดังกล่าวปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวง และข้อบัญญัติของท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ ซึ่งหากผู้ดำเนินการไม่แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องจะมีความผิดและมีโทษตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับในกรณีที่สถานประกอบการถูกดำเนินคดี และคดียังไม่สิ้นสุด สถานประกอบการได้มาขอใบอนุญาตและแสดงหลักฐานถูกต้อง และเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบพบว่าได้มีการปฏิบัติถูกต้อง เทศบาลตำบลสวนหลวงสามารถออกใบอนุญาตสถานประกอบการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า การออกใบอนุญาตเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยในการพิจารณาอนุญาตต้องพิจารณาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๕ และหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติของท้องถิ่น หากผู้ประกอบกิจการปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบัญญัติของท้องถิ่น เจ้าพนักงานย่อมพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการให้แก่ผู้ประกอบกิจการได้ ถึงแม้ว่าผู้ประกอบกิจการจะถูกดำเนินคดีซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข และคดีจะยังไม่สิ้นสุดก็ตาม เนื่องจากการพิจารณาออกใบอนุญาตเป็นคนละกรณีกับการดำเนินคดีซึ่งมีลักษณะต่างกรรมต่างวาระกัน ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะกำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาออกใบอนุญาตการประกอบกิจการให้แก่ผู้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหากผู้ประกอบกิจการรายดังกล่าวถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และคดียังไม่สิ้นสุด ดังนั้นจึงไม่สามารถนำกรณีดังกล่าวมาใช้เป็นเงื่อนไขในการพิจารณาไม่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการได้

สมชาย ตูแก้ว

นายสมชาย ตูแก้ว

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

^๔ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่น ตามมาตรา ๓๒(๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณสุขเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว